

TOT UN REPTE PER A UN CLAUSTRE: LA INTEGRACIÓ D'ALUMNES AMB DEFICIÈNCIES AUDITIVES

Montserrat Moreno i Valero

Directora del CEIP Tomàs Viñas. Mestra d'Educació Infantil i Primària. Mestra de català.

Núria Salvanyà i Miralles

Llicenciada en pedagogia Terapèutica. Diplomada en Audició i Llenguatge.

Anna Llorens i Todolí

Mestra especialista en educació especial. Diplomada en Audició i Llenguatge. Coneixement del Llenguatge de Signes.

Ma. Lourdes García i Punsola

Mestra d'Educació Infantil

Amb la col·laboració de: Ma. Francisca Lucas Carramolino / Manuel Ramón Campos / Albert Bou Vizcarra

RESUMEN

“Un reto para un claustro: Integración de alumnos con déficit auditivo”

Desde hace ya 30 años en nuestro centro trabajamos por la integración de los niños/as con déficit auditivo en la escuela ordinaria.

Ha sido un largo recorrido donde hemos avanzado mucho y nos hemos enriquecido personalmente tanto maestros como alumnos/as. Todo ha sido posible gracias al alto grado de implicación por parte del equipo de docentes y logopedas que, día tras día, han visto como sus esfuerzos, lentamente, han ido dando fruto a pesar de que disponían y disponen de recursos totalmente insuficientes.

Hemos trabajado, trabajamos y continuaremos trabajando para conseguir un modelo de integración de calidad.

ABSTRACT

“A staff's goal: the integration of pupils with auditory deficiencies”

It's thirty years since our school is working for the integration of children with auditory deficiencies into ordinary school.

It has been a long and very hard-working period of time during which we have advanced much and we have learned and got personal richness, both teachers and students.

Day after day teachers and other professional staff have been working hard. Due to their great implication

all these challenges have been achieved and all efforts have been compensated with fruits, though resources have not been large enough.

We will continue working in order to get a good model of quality integration.

L'experiència d'integració dels nen@s deficients auditius al CEIP Tomàs Viñas es va iniciar poc després de la creació del centre, l'any 1975, on es va atendre a una alumna amb deficiència auditiva sense cap tipus de recursos humans, materials i/o tècnics.

Tot seguit es va matricular una altra alumna amb el mateix tipus de deficiència i va ser atesa amb les mateixes condicions.

Donades les característiques d'aquests nen@s amb deficiència auditiva, el centre es va veure amb la necessitat de rebre ajuts professionals externs, per poder-los atendre específicament, i és a partir d'aquest moment, i mitjançant els pares d'aquests alumnes, quan es va rebre el suport dels logopedes de la desapareguda Cooperativa Alarona.

Tot i que el treball d'aquestes professionals va ser excel·lent, era totalment insuficient per cobrir les necessitats puntuals d'aquests alumnes, perquè eren atesos, només, de 2 a 3 hores a la setmana.

És important saber que és a partir d'aquest moment quan vam rebre, de mans de la Cooperativa Alarona i amb el pertinent recolzament d'Inspecció, el primer suport tècnic (SUVAG) amb el qual va comptar el centre, i que en l'actualitat encara utilitzem, remarcant que és l'únic del que va disposar, i disposa, el centre.

Quan va desaparèixer l'esmentada Cooperativa, els logopedes van passar a formar part de l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP), i més tard al Centre de Recursos Educatius de Deficients Auditius (CREDA), del Departament d'Educació.

El centre va continuar atenent alumnes d'aquestes característiques, i va ser en aquell moment quan una part del claustre del nostre centre va veure la necessitat de comptar amb més recursos i va demanar fer un assessorament de llenguatge de signes català (LSC) dins del Pla de Formació de Zona. Cal remarcar que aquesta decisió per part dels mestres va ser totalment voluntària, motivada pel desig d'atendre el millor possible les necessitats d'aquest tipus d'alumnat.

Arrel d'aquest assessorament va augmentar significativament el nombre de matrícules d'alumnes sords, tant de la nostra ciutat com de la comarca del Maresme.

També es feia un grup d'estimulació oral, de 2 hores setmanals, adreçat a alumnes sords i amb trastorns de llengua i parla de la nostra escola i d'altres de la nostra ciutat o d'altres.

Arran de la matriculació d'una alumna amb sordesa pregonia amb poca competència oral i sense intenció comunicativa, es va constatar cada vegada més la problemàtica que comportava

atendre aquests alumnes sense els recursos adequats (ni humans, ni tècnics, ni materials). L'escola i les logopedes del CREDA van intentar optimitzar tot allò que tenien al seu abast.

Així, l'auxiliar de conversa es dedicava a l'elaboració de material.

L'AMiPA recolzava la LSC i feia front a les despeses de la formació d'un monitor de menjador (per a poder comunicar-se amb aquests alumnes quan utilitzaven aquest servei.).

Els companys oients d'aquests alumnes es van iniciar en el LSC per a poder-se comunicar amb ells perquè la tutora i la logopeda van organitzar racons i teatre amb l'ús del LSC.

Professionals de la Federació de Sords de Catalunya (FESOCA) orientaven, i elaboraven (amb la col·laboració de mestres del centre) vídeos de diferents àrees curriculars, contes... Les despeses van anar a càrrec del CREDA.

Gran part dels mestres del claustre continuava rebent assessorament de LSC dins el Pla de Formació.

Per fi, en el curs 98-99, i des del Departament d'Educació, l'escola va comptar en la seva plantilla, i per primera vegada, amb el suport d'una mestra d'audició i llenguatge (MALL), que treballava en coordinació amb la logopeda del CREDA i els tutors de l'escola.

És a partir d'aquell moment que ja es podia treballar d'una manera molt més sistemàtica la llengua de signes catalana i la resta d'àrees curriculars.

El treball en equip entre els tutors, la logopeda i la mestra MALL, i un nombre d'hores més ampli d'atenció vers els alumnes fa que els resultats acadèmics siguin molt més satisfactoris.

Donada la necessitat, es va fer la demanda al Departament d'Educació d'un nou aparell tècnic, FM, valorat en 1.800€ i se'ns va concedir una dotació econòmica de 1.200€. L'escola, davant la necessitat immediata, va assumir la resta del cost, que posteriorment el Departament d'Educació va sufragar.

Durant el curs 04-05 es va dur a terme l'avaluació interna del Pla Lingüístic de Centre, contemplant objectius per aquests alumnes en tots els àmbits.

La integració que es realitza actualment al nostre centre, i que ha estat proposada des del Departament d'Educació, creiem que té tants aspectes positius com negatius.

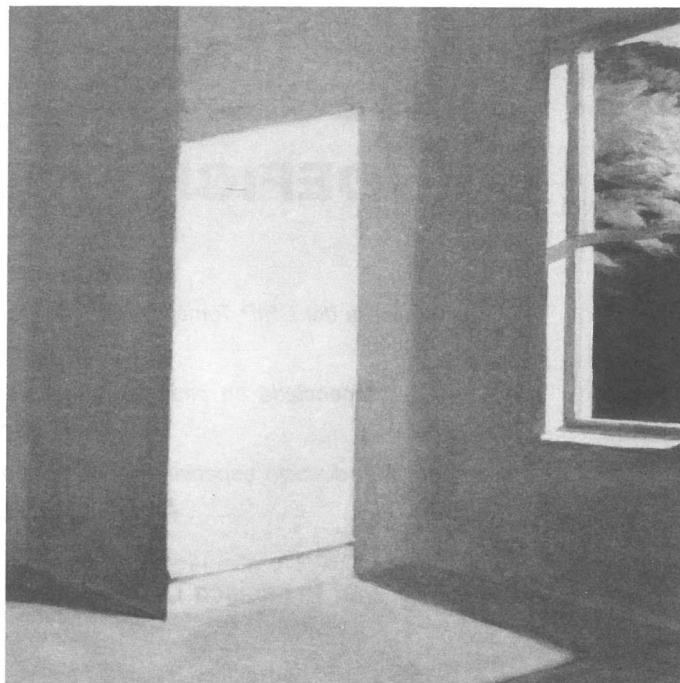
Les connotacions negatives serien de caire organitzatiu, a nivell familiar, perquè suposen una gran despesa econòmica (desplaçaments, pèrdues de lloc de treball per no poder conciliar horaris) que han d'assumir les famílies per poder acollir-se a aquest model d'integració.

També de caire afectiu i/o emocional. El nen pateix una pèrdua de contacte amb el seu entorn més immediat dins del seu poble, a causa de la distància que hi ha entre el centre escolar i el lloc de residència familiar.

Malgrat tots aquests aspectes negatius, no hem de passar per alt els avantatges que comporta aquest tipus d'integració.

El fet de reagrupar els alumnes d'aquestes característiques i treballar en petit grup, fa que es relacionin entre ells, que no se sentin «aïllats» a l'escola i, per tant, que arribin a tenir un major grau d'autoestima, necessari per al seu desenvolupament cognitiu.

Els pocs recursos dels quals disposa el centre s'optimitzen al màxim per tal de poder atendre tot l'alumnat sord, tenint en compte que aquests alumnes si estiguessin escolaritzats en centres de les seves respectives poblacions, no gaudirien dels puntuals recursos dels quals disposem actualment al nostre centre.

També és important per als tutors poder-se coordinar amb els logopedes i la MALL que fa que tinguin un suport molt important per programar totes les àrees curriculars i comunicar-se amb els nens sords.

El centre com a escola integradora i superadora de les diferències dels alumnes que en formen part, creu en un model d'integració de qualitat on no manquin mitjans humans, tècnics i materials, perquè tot el que hem assolit al nostre centre ha estat gràcies a l'alt grau d'implicació dels diferents professionals que en formen part, així com la constància en el treball i les contínues i insistents demandes, a l'Administració, dels diferents equips directius.

Considerem molt important i necessària una integració de qualitat en centres públics ordinaris perquè els nostres alumnes aconseguixin un desenvolupament complet i una adquisició d'un màxim d'autonomia per incorporar-se al món en què viuen, actuar sobre ell i contribuir a la seva transformació.

És per tot això que es creu imprescindible que l'escola disposi dels suficients recursos materials i tècnics per l'actual realitat de l'escola, perquè actualment treballem amb un agrupament de sis alumnes sords (la majoria d'ells amb sordesa neurosensorial bilateral pregona, i dos d'ells nouvinguts) i tres amb trastorns de parla (un d'ells nouvingut). El material que necessitem és el següent: cascos sense cables i vibradors per connectar a l'aparell SUVAG, dos ordinadors, dotació econòmica per comprar material, tres aparells de FM, un sonòmetre.

Com a repte d'escola, els professionals que ens hi dediquem esperem, amb il·lusió, poder continuar participant en el desenvolupament integral d'aquests alumnes amb un màxim de recursos adients per poder donar la millor resposta a les seves necessitats.

Correspondència amb les autores: Montserrat Moreno i Valero, Núria Salvanyà i Miralles, Anna Llorens i Todolí, Ma. Lourdes García i Punsola. CEIP Tomàs Viñas, C/Ramón Berenguer 130, 08303 Mataró. A8021296@xtec.net Telf. 937985962